

וואונדערליכע
'השגחה פרטית'
מעשיות פון
היינטיגע צייטן -
דערציילט אויף
דער
השגחה פרטית
האטליין

פרשת כי תצא תשפ"ו × עלון 204

השגחה פרטית

א וועלט פון אמונה. א לעבן פון בטחון

השגחה עליונה סיפורי אמונה וביטחון מצדיקי הדורות זי"ע

בהשגחה

קיינמאל נישט דאגה'ן

שטייט זיך ר' ישראל ארטיין, א דורכגעווייקטער חסידישער איד, אויפן רוישיגן גאס אין ווארשע. פלוצלינג ווערט ער ערשטוינט צו זען אן עלטערן גלעזער שלעפט א ריזיגע גלאזערנע שאנק. ער איז צוגעגאנגען צו אים, ניגערט צו הערן דעם סוד פון זיין לעבן.

כוחות זענען נאך ברוך השם מיט מיר!"

זעהענדיג די גרויסע וואונדער אין ר' ישראל'ס אויגן, האט ער פארזיכטיג אראפגעלייגט די שאנק, און געזאגט:

"לאמיר דיר דערציילן מיין לעבנס-געשיכטע, און דעמאלט וועסטו אלעס פארשטיין!"

מיט פילע יארן צוריק, האב איך געארבעט אלס א בעל עגלה. איך פלעג פירן מענטשן פון שטאט צו שטאט.

איין מאל האט מיר דער אייבערשטער מזכה געווען, און איך האב געפירט אין מיין וואגן דעם הייליגן רבי'ן, רבי שמחה בונים פון פשיסחא, מיט זיינע תלמידים.

דער רבי מיט זיין חבריא זענען ארויסגעפארן אויף א קורצע רייזע צו שעפן פרישע לופט. ווען מיר זענען אנגעקומען, האב איך געמאלדן פאר די חסידים אז איך וויל זיי נישט צוריקפירן, און זיי וועלן מוזן זוכן א צווייטן פארן וועג אהיים.

די חסידים האבן אנגעהויבן זיך איינבעטן ביי מיר אז איך זאל יא מסכים זיין צו בלייבן מיט זיי, טענה'נדיג אז עס וועט זיין שווער צו געפינען א צווייטן אינמיטן וועג. זיי האבן מיר אפילו אנגעבאטן אסאך מער געלט - אבער איך האב

דער חסיד ר' ישראל ארטיין, שפאצירט איבער די גאס ווען פלוצלינג כאפן זיינע אויגן אויף אן אויסערגעוויינליכע סצענע: אן אלטער איד, מיט א פארבויגענעם רוקן און פארקנייטשט פנים, זיצט און פארריכט גלאז און פארקויפט גלאזערנע-פראדוקטן. ער ארבעט מיט אזא ענערגיע, פארעכטנדיג א גלאזערנע שאנק מיט א פרישקייט ממש ווי א יונגער בחור. זיינע הענט האבן זיך באוואויגן מיט אן אומגלייבליכע שנעלקייט; ער האט זיך געבויגן, אויפגעשטאנען און זיך צוריק געזעצט מיט א לייכטקייט וואס איז נישט צום גלייבן.

עטליכע מינוט זענען פארביי, און ר' ישראל ווערט נאך מער געבליבן ערשטוינט: דער אלטער איד לייגט די גרויסע שווערע שאנק אויף זיין איינגעבויגענעם רוקן, און ער לאזט זיך ארויס אין גאס אין ריכטונג פון דעם קאסטומער'ס הויז.

ר' ישראל ארטיין איז צוגעלאפן צו אים:

"אנטשולדיגט, איך וויל אייך העלפן שלעפן!"

דער אלטער האט אים אנגעקוקט מיט זיינע טיפע, קלוגע אויגן, און געזאגט מיט א ברייט שמיכל:

"דו דארפט זיך נישט זארגן אויף מיר. איך בין שוין איבער נינציג יאר אלט, און מיינע

די אמת'ע רחמנות פון יסעלע'ס טאטע

א טייערער איד האט אמאל מיר דערציילט א געדאנק וואס איז אים איינגעפאלן:

מיין טייערע יונגל, יוסל'ע, האט געליטן פון שרעקליכע ציין-ווייטאג און ער האט געוויינט פאר צעה. האב איך אים געזאגט: "אסל'ע, קום לאמיר גיין צום דענטיסט".

ער האט זיך בשום אופן נישט געלאזט. איך האב פרובירט אים צו איבעררעדן, אים צו בארואיגן, און אים געבן א געפיל פון זיכערקייט, אבער אלע מיינע רייד זענען געפאלן אויף טויבע אויערן. ער האט געציטערט פונעם דאקטער.

יאסל האט גענומען א פעניקלער (משכך כאבים) און איז צוגעגאנגען שלאפן.

איך האב רחמנות געהאט אויף מיין טייער קינד. איך האב רחמנות געהאט אויף די ווייטאג וואס ער ליידט, און אויך אויף זיין גרויסע פחד צו גיין צום דאקטער.

האב איך געטראכט צו מיר: איז דאס טאקע רחמנות? אויב איך וועל מסכים זיין ער זאל נישט גיין צום דאקטער - איז דאס נישט קיין רחמנות, נאר פונקט פארקערט, דאס איז אכזריות אויף אים! ער איז דאך א קליין קינד און ער פארשטייט נישט די נאכפאלגן, אבער איך ווייס דאך אז יעצט איז עס נאר א פשוט'ע פילינג. אויב מיר וועלן עס נישט יעצט באהאנדלען, וועט דער מצב ווערן פיל ערגער, און צום סוף וועט ער דארפן מאכן א רוט-קאנאל (שורש), אדער אפשר גאר ארויסציען די ציין. דאס וועט שוין זיין פיל שווערער און פיל מער ווייטאגליך פאר יאסל'ן אין יעדן הינזיכט.

איך האב גלייך גערופן דעם דענטיסט און געמאכט אן אפוינטמענט. איך האב מיטגענומען יאסל'ן אן אים פרעגן צי ער וויל אדער נישט. איך האב געוויסט אז איך טו דאס בלויז אלס אמת'ע רחמנות און גרויס ליבשאפט צו אים. ריכטיג, ער איז יעצט קליין און ער פארשטייט נישט פארוואס מיר צווינגען אים צו טוהן עפעס וואס ער וויל נישט, אבער ווען ער וועט עלטער ווערן און איך וועל אים דערציילן די מעשה, וועט ער מיר זיכער דאנקען אז איך האב נישט נאכגעגעבן.

דעמאלטס האט האב איך עס געכאפט.

צומאל וויין איך אויך אויף דעם וואס איך גיי אדורך. ס'איז מיר שווער, ס'איז מיר נישט באקוועם, און איך פארשטיי נישט פארוואס איך דארף דאס אלעס מיטמאכן.

אבער מיין טאטע אין הימל, וואס האט מיר ליב מער ווי אלעס אויף דער וועלט, זאגט מיר כביכול: מיין טייער קינד, ס'איז אמת אז יעצט ביסטו נאך קליין און דו פארשטייט נישט פארוואס איך האב דיך געצוואונגען אדורך צו גיין עפעס וואס דו האסט נישט געוואלט און ס'איז דיר נישט געווען באקוועם, אבער ס'וועט קומען א טאג וואס דו וועסט אלעס פארשטיין און דו וועסט מיר דאנקען אויף אלעס.

שבת שלום ומבורך, פינחס שאפער

דער גליון איז אויסצוגן פון 'קו השגחה פרטית' - טויזנטער מעשיות, פול מיט חיזוק.

ווילט איר האבן שלווה החיים? רופט אריין צו קו השגחה פרטית 1-518-613-0140

× בלויז פארדינט ×

ר' הערשל שטערן פון בני ברק דערציילט:

איך האב א חבר וואס טוט פארשידענע ארבעט פאר פרנסה, אבער ער פארפעלט קיינמאל נישט פון לערנען אין די פארמיטאג שעות. דורכאויס די שעות צווישן אכט און האלב נאך צען אינדערפרי, לערנט ער מיט א מורא'דיגע התמדה און קביעות.

איין מאל האב איך אים געפרעגט: "האט נאך קיינמאל נישט פאסירט אז מ'זאל דך דארפן פאר דיין ארבעט אינדערפרי? דו האסט דאך געשעפטן מיט אלע סארט מענטשן. קיינער טראכט נישט דך צו שטערן אינמיטן דיינע לערן-שעות?"

ער האט זיך צעלאכט: "זיי טראכטן טאקע יא, אבער מיין טעלעפאן איז אויסגעלאשן, קענען זייערע מחשבות מך נישט שטערן... נאך מער, לאמיר דיר דערציילן מיין מעשה."

און דאס איז וואס ער האט מיר דערציילט:

די שטאטראט וואו איך וואוינ, האט ארויסגעשטעלט עטליכע שטחים צום פארקויפן, איך האב אריינגעגעבן א ביד (הצעת מחיר) צו קויפן די שטחים, און איך האב באקומען א מעלדונג אז אין א געוויסן טאג וועט א ספעציעלע קאמיטע זיצן איבער די פארקויפונגען, און איך מוז זיך פערזענליך באטייליגען. זיי האבן פארשטייט זיך נישט געקענט גאראנטירן אז איך וועל טאקע באקומען דעם שטח וואס איך וויל, אבער איין זאך איז געווען קלאר: אויב איך בין נישט דארט ביי די זיצונג, האב איך נישט קיין אויסזיכט. צענדליגער מענטשן האבן געוואלט קויפן, און נאר די וואס זענען אנוועזנד ביי די זיצונג זענען גענומען געווארן אין באטראכט.

איך האב פארשטאנען אז מיין השתדלות איז צו גיין צו די קאמיטע, און דער באשעפער וועט שוין העלפן אזאך זאל עררייכן דעם ציל - צו קויפן א גוטן שטח פאר א גוטן פרייז.

ווען עס איז געקומען נענטער צום טאג פון די זיצונג, האב איך באקומען די פרטים: די זיצונג וועט זיין אין א געוויסן בנין וואס געפינט זיך א שעה צו פארן פון מיין הויז, צווישן צען און צוועלף אזיגער אינדערפרי.

דא בין איך געווארן אינגאנצן צומישט. עס איז געווען א שטארקע סברא אז זיי וועלן אנהייבן פונקטליך צען אזיגער,

און פונקט דעמאלט דארף איך זיצן און לערנען. ביי מיר זענען די שעות צווישן אכט און האלב נאך צען; דאס איז מיין אקסידזשען פונעם טאג, דאס איז מיין גאנצע לעבן. איך קען דאס בשום אופן נישט אויפגעבן.

פון די אנדערע זייט האט דער יצר הרע אנגעהויבן דרש'נען אז "ביטולה של תורה זהו קיומה", און "אם אין קמח אין תורה", דא קומט אונטער א געלעגנהייט פאר א גוטע געשעפט, וואס וועט מיר שפעטער ערלויבן צו לערנען מיט א רואיגקייט...

איך האב אבער ביי מיר באשלאסן: פונקט ווי איך לעש אויס מיין טעלעפאן צווישן אכט און האלב נאך צען, אזוי אויך פארמאך איך מיינע אויערן פון די אלע רייד פונעם יצר הרע. איך וועל טון מיין השתדלות, איך וועל ארויסגיין פון בית המדרש האלב נאך צען, איך וועל אנקומען צו די אסיפה עלף-דרייסיג - און וואס עס וועט זיין, וועט זיין. מיין קביעות אין לערנען איז מיין טייערסטער פראפערט.

און אזוי איז טאקע געווען: איך האב געלערנט ווי שטענדיג, און האלב נאך צען בין איך ארויסגעפארן. איך בין אנגעקומען עלף-דרייסיג, און פונקט ווען איך האב זיך אראפגעזעצט אויף מיין פלאץ, האט מען אויסגערופן מיין נאמען.

"ער איז דא?" האט דער טשערמאן געפרעגט.

"יא, האב איך גלייך געענטפערט.

פון די דרייסיג שטחים וואס זענען געווען צו פארקויפן, זענען די לעצטע פינף געבליבן פאר מיר. איך האב אויסגעקליבן איינס וואס האט מיר אויסגעזען דאס בעסטע. איך האב נישט געוואוסט עפעס וואס אנדערע האבן נישט געוויסט; אבער די מציאות איז געווען אז דער אייבערשטער האט מיר אריינגעגעבן אין קאפ אויסצוקלייבן פונקט יענע שטח, וואס האט זיך שפעטער ארויסגעשטעלט צו האבן די גרעסטע פאטענציאל פון אלע אנדערע.

"אויב דו פרעגסט וועגן נסיונות", ענדיגט מיין חבר זיין מעשה, "זענען זיכער דא נסיונות, אבער ביי די דאזיגע געשיכטע האט מיר דער באשעפער געוויזן אז איך פארליר גארנישט פון מיינע טייערע שעות תורה. דאס האט מיר געגעבן א געוואלדיגע חיזוק אנצוהאלטן מיין קביעות ווייטער."

◀◀◀ המשך השגחה עליונה

זיי קאטעגאריש אפגעזאגט.

די גאנצע צייט איז דער הייליגער רבי געזעסן אונטן אינעם וואגן בדביקות. פלוצלינג האט ער אויפגעהויבן זיין קול און געפרעגט:

"וואס וויל דער רויטער יונגערמאן?"

איך בין געבליבן פארפרוירן אויף מיין ארט. ווייל אין יענע טעג האט דער רבי שוין געהאט שוואכע אויגן, און דא האבן אלע געזען אז דער רבי זעט קלאר, זיינע אויגן זעהען אומנאטורליך.

'הייליגער רבי', האב איך געבעטן, 'איך וויל באקומען א ברכה, און דעמאלט וועל איך מסכים זיין צו פארן ווייטער וויפיל איר וועט בעטן... איך בעט אז דער רבי זאל מיר בענטשן אז איך זאל זוכה זיין חתונה צו מאכן אלע מיינע קינדער בהרחבה, און אז איך זאל שטענדיג האבן געלט אין טאש!'

"יונגערמאן! האט מיר דער רבי געזאגט 'געדענק וואס איך זאג דיר

יעצט: קיינמאל נישט דאגה'ן! האב שטענדיג בטחון אין באשעפער און זיי פרייליך און רואיג! ווייל ווער עס דאגה'ט - גיבט אים נישט דער באשעפער, נאר פאר דער וואס האט בטחון אין אים. שטיי ווייט פון דאגות!"

דער אלטער האט אויסגעפירט: "יעצט פארשטייטו שוין?... איך האב אנגענומען די הדרה, און געגאנגען אזוי מיין גאנץ לעבן. איך האב מיר שטענדיג פארלאזט אויפן באשעפער און געדענקט אז עס איז דא א באשעפער אויף דער וועלט וואס פירט מיר יעדע רגע. און ברוך השם, איך האב חתונה געמאכט אלע מיינע קינדער מיט גרויס עשירות, שטענדיג געווען געזונט און שטארק, און עס האט קיינמאל נישט געפעלט קיין פרוטה אין טאש!"

"אויך דו, טייערער איד, געדענק: קיינמאל נישט דאגה'ן, נאר האבן בטחון אין אונזער באשעפער!"

× הרה"ח ר' יהודה מאנדל שליט"א ×

צווישן די געבענטשטע

איך האב געהאט די זכיה צו קענען א איד וואס האט חתונה געמאכט זיינע קינדער גאר גרינג. יעדע שידוך איז געקומען מיט א ספעציעלע ברכה. אלע זיינע קינדער האבן געפונען פאסיגע און וואונדערבארע זיווגים.

ביי איין געלעגנהייט האט ער מיר פארגעשלאגן: "פרוביר צו לערנען מוסר. טונג דין אריין פאר פיר שעה נאכאנאנד אין די ליבשאפט און זארג פונעם באשעפער, אין זיין כל-יכול'דיגע גרעניצלאזע יכולת, און אז 'אין עוד מלבדו'. נעם דיר עס אריין אין דין הארץ אז עס איז גארנישט דא אויסער אים, ביז דו וועסט דין באמת דערהויבן און זיך פארלאזן אויפן באשעפער. ווען דו וועסט אנקומען צו יענע מדריגה, וועסטו קענען אויסקלייבן וועלכע שידוך דו ווילסט: א ספעציעלע בחור, א מתמיד, א בעל מדות, א ירא שמים. דו וועסט אויך קענען באקומען אלעס וואס דו דארפסט, בתנאי אז דו האסט געלערנט גענוג מוסר אויף א ריכטיגן אופן (און מ'דארף וויסן וויאזוי), און דו גלייבסט באמת אז דער הייליגער באשעפער וועט דיר נאכגעבן דין בקשה!" - אזוי האט יענער איד דער בעל בטחון מיר פארגעשלאגן.

פון די אנדערע זייט, אמאל איז דא א צווייטע וועג, און דעמאלטס איז אונזער תפקיד מקבל צו זיין דעם מצב פונקט וויאזוי עס איז.

א צווייטער איד האט מיר דערציילט אז זיי האבן זייער שטארק געוואלט זיך משדך זיין מיט א געוויסע משפחה. דער פארגעשלאגענער בחור איז געווען א גאר חשוב'ער און אויף א הויכע רוחניות'דיגע שטאפל, אבער די טאכטער האט בשום אופן נישט געוואלט הערן פונעם פלאן און האט נישט מסכים געווען זיך צו טרעפן מיט אים.

צום סוף האט זיין טאכטער חתונה געהאט מיט א בחור וואס איז געווען אויף א שוואכערע מדריגה ווי איר. ס'איז נישט געווען גרינג, אבער דער טאטע האט מיר געזאגט אז זיין געפיל איז אז דאס איז טאקע דער שידוך וואס איז געווען באשערט פאר איר. ער האט זיך געבויגן און מקבל געווען דעם רצון ה' מיט שמחה און תמימות, און אמת'ע אמונה אז דאס איז דער זיווג וואס מ'האט פון הימל באשטימט.

נאך עטליכע יאר האט זיך דער איידעם אזוי דערהויבן און אויסגעשטיגן אין לערנען און עבודת השם, אז היינט צו טאגס איז ער דער שטאלץ פון די גאנצע משפחה!

יענער איד האט צוגעגליכן דעם לימוד המוסר איבער בטחון צו מוזיק: אמאל דריקט מען דא, און אמאל דארט. אמאל דארף מען האבן בטחון און דורך דעם באקומען וואס מ'וויל, און אמאל דארף מען פשוט מקבל זיין דעם מצב וויאזוי עס איז.

מקבל זיין דעם מצב מיט אמונה האט א געוואלדיגע כח אין הימל! און דאס קען ברענגען גרויסע ישועות.

× א לאגישער טויש ×

ר' אש. פון בני ברק דערציילט:

מיין אשת חיל געבט זיך אפ מיט מחנך זיין אידישע קינדער אין א קינדערגארטן. זי ארבעט אלס א סובסטיטוט (שטעל-פארטרעטער) אין א גרויסע נעץ פון קינדערגארטנס וואס פארמאגט צענדליגער קלאסן איבער די גאנצע שטאט. יעדעס מאל ווען מ'דארף א סובסטיטוט אין דעם געגנט וואו זי ארבעט, רופט מען איר.

די פראבלעם איז נאר געווען אז יענע געגנט איז גאנץ ווייט פון אונזער הויז, און יעדעס מאל האט זי געדארפט פארן פופצן מינוט צום קינדערגארטן. דאס זענען זייער קריטישע פופצן מינוט, ווייל עס איז פונקט אין די שעות ווען מ'דארף ארויסשיקן די קינדער אין חדר און אין שולע.

מיט די צייט איז עס געווארן אלס שווערער און שווערער. מיין ווייב האט עטליכע מאל פרובירט צו בעטן פון די הנהלה איר אריבערצופירן ערגעץ נענטער צום הויז, אבער די אנטווארט איז שטענדיג געווען: "עס זענען נישטא קיין לידיגע סלאטס אין דין געגנט".

לעצטנס האב איך געשפירט א שטארקע התעוררות דורכצולערנען דעם ספר "שער הבטחון" מיט א חברותא. יעדעס מאל האב איך געשפירט ווי מיין אמונה ווערט שטערקער און שטערקער. מיר האבן געהאלטן ביי די צען מעלות וואס א בעל בטחון האט איבער אן אלכעמיסט - דאס איז א מענטש וואס קען מאכן גאלד פון פשוט'ע מאטעריאלן און פארדינען אוצרות מיט געלט. איין נקודה האט מיר שטארק געכאפט: דער אלכעמיסט מוז ארומפארן ווייט צו זוכן די מאטעריאלן פאר זיין פאך, אבער דער בעל בטחון פארלאזט זיך אויפן אייבערשטן אז ער וועט אים שיקן די פרנסה נאנט צום הויז, אן דעם וואס ער זאל דארפן וואנדערן אויף די וועגן.

ווען מיר האבן דאס געלערנט, בין איך אהיים, און איך האב געזאגט פאר מיין ווייב: "גענוג. דו פארסט מער נישט צו די ווייטע קינדערגארטנס. רוף אן די אפיס און זאג זיי אז דו ביסט נאר גרייט צו ארבעטן נאנט צום הויז".

זי האט טאקע אנגערופן און געזאגט מיט א זיכערקייט אז זי קען מער נישט פארן די לאנגע וועגן אינדערפרי.

א פאר שעות שפעטער רופט מען איר צוריק פונעם אפיס און מ'זאגט איר: "עס איז דא אן אנדערע לערערין וואס ארבעט ממש נעבן דין הויז, אבער זי וואוינט פונקט אין יענעם געגנט וואו דו פלעגסט ארבעטן ביז יעצט. זי האט אויך געבעטן א טויש. וועט זי גיין צו דין אלטע פלאץ, און דו וועסט גיין צו א קינדערגארטן ממש נעבן דין הויז".

עס איז געווען א שמחה עצומה, ממש א ישועה.

און ווער מיינט איר איז געווען די אנדערע לערערין וואס האט געוואלט ארבעטן נעבן איר הויז?

די ווייב פון מיין חברותא, וואס האט אויך יענעם טאג געלערנט מיט מיר אז מ'דארף האבן בטחון אז דער אייבערשטער וועט שיקן פרנסה פאר די ווייב אן דעם וואס זי זאל דארפן פארן ווייט...

תשובה אין געריכט

ר' דוד פון בית שמש דערציילט:

מיט עטליכע יאר צוריק, ווען איך בין געווען א יונגערמאן, האב איך געפינען אין פאסט-קעסטל א דיקע ענוועלאופ מיט א זיגל פון געריכט. איך האב עס געעפנט, און מיר איז שווארץ געווארן פאר די אויגן. א קאר-רענטל פירמע האט מיר אנגעקלאגט פאר'ן דרייוון א רענטל-קאר און מאכן אן עקסידענט וואס האט חרוב געמאכט דעם קאר.

אין דעם בריוו האבן זיי געטענה'ט אז דער שאדן איז געווען גאר גרויס, און דעריבער בין איך זיי שולדיג הונדערטער טויזנטער שקלים.

איך האב פרובירט זיך דערמאנען וואס פונקטליך איז געשען. איך האב איינגעזען אז איך האב טאקע נישט געהאנדלט ריכטיג דעמאלטס, און עס איז טאקע געשען א שאדן, אבער פון דארט ביז צו הונדערטער טויזנטער - א סכום מיט וואס מ'קען קויפן א נייע קאר איז א ווייטער וועג...

איך האב גענומען א גוטן לוייער זאל מיר פארטרעטן. איך האב אויסגערעכנט אז אפילו אויב איך וועל אים דארפן צאלן א שיינע מטבע, וועט עס כאטש זיין צענדליגער טויזנטער און נישט הונדערטער, כאטש דאס איז אויך געווען פיל מער ווי מיין פארמעגן.

אבער איין זאך האב איך פארשטאנען פון אנהייב: דאס איז נישט זיין. די גאנצע פלאנטער איז א גזירה מן השמים. די עכטע פראנט איז נישט קעגן די תובעים אדער קעגן דעם געריכט. איך מוז מעורר זיין רחמי שמים, תשובה טון און פארבעסערן מיין וועגן.

איך האב זיך דערמאנט אז איך האב אמאל געלייענט א מעשה וועגן א איד וואס האט געדארפט א גרויסע ישועה, און ער האט זיך אונטערגענומען צו שווייגן ביים דאווענען און ביי קריאת התורה, און ער איז געהאלפן געווארן. האב איך מקבל געווען אויף זיך די דאזיגע קבלה און איך האב זיך שטארק געהאלטן דערצו, בשעת מיין יונגער און ענערגישער לוייער האט פרובירט צו טון זיין ארבעט אין געריכט.

עס איז מיר וויכטיג ארויסצוברענגען, אז לויט די הלכה איז אסור צו גיין אין ערכאות, נאר אין מיין פאל האט מען מיר געקלאגט, און איך האב זיך געמוזט פארטיידיגן. ביי יעדע טריט און שריט האב איך געפרעגט א שאלת חכם און געטון אלעס לויט די תורה.

למעשה, זענען דורכגעגאנגען עטליכע זיצונגען אין געריכט וואס האבן גארנישט געברענגט, און מיין לוייער האט רעזיגנירט. מען האט מיר געפונען אן אנדערן לוייער, אן עלטערער און ערפארענער, מיט א קאפ אויפן פלאץ. ער האט מיר געזאגט אז דאס ערשטע זאך מוז איך איבערצייגן דעם געריכט אז פון אינשורענס שטאנדפונקט האב איך געהאנדלט ריכטיג.

דא האב איך געמיינט אז איך האב געפונען א גוטע לעזונג. איך האב געדענקט אז די רענטל פירמע האט מיר געזאגט אז די קאר האט אינשורענס, וואס באמת איז דאס געווען א ליגנט: די קאר האט נישט געהאט קיין אינשורענס און איז נישט געווען אין א גוטן צושטאנד. דער לוייער האט מיר געהייסן ברענגען עדות, און איך האב גלייך געוויסט וועמען צו רופן. עס זענען דאך געווען עטליכע מענטשן אין די פירמע וואס האבן געהאנדלט מיט מיר. אבער ווען איך האב זיי אנגערופן,

האבן זיי פארשטייט זיך נישט געוואלט קומען עדות זאגן.

איך האב שוין נישט געוויסט וואס צו ערווארטן. איך האב שוין מורא געהאט אז איך וועל נישט האבן קיין ברירה נאר צו באצאלן די ריזיגע סכום געלט וואס איך האב נישט און בלייבן א בעל חוב פארן גאנצן לעבן, אדער חלילה זיצן אין תפיסה. איך האב נישט געזען קיין שום האפענונג אויפן האריזאנט.

איך האב זיך מחזק געווען מיט צוויי זאכן: א מיין קבלה נישט צו רעדן ביים דאווענען און ביים ליינען, און מיין אמונה אז דער באשעפער איז מיט מיר. איך האב געוויסט אז עס איז נישט דער שופט אין געריכט וואס משפט מיר - נאר מייענע עבירות זענען די וואס משפט'ן מיר. דער אמת'ער שופט איז דער אייבערשטער, און ער טוט נאר גוטס פאר מיר.

צום סוף האט איינער פון די עדות יא מסכים געווען צו קומען מיט מיר אין געריכט.

נאכדעם וואס איך האב געמאלדן אז איך האב אן עדות, האט מען באשטימט א דאטום פאר א הירינג. נאכדעם איז עס אפגעשטופט געווארן, און מען האט באשטימט א נייע דאטום. נאכאמאל איז עס אפגעשטופט געווארן, און נאכאמאל א נייע דאטום. אזוי איז עס געגאנגען ווען יעדעס מאל קאסט עס מיר אסאך געלט. די לעגאלע קאסטן האבן שוין געהאלטן ביי פינף און זיבעציג טויזנט שקלים. ענדליך נאכן זיך שלעפן פאר צוויי יאר, האט מען מיר גערופן צו א הירינג, און דאס מאל איז עס געווען ערנסט.

איך האב זיך צוגעגרייט. איך האב אנגעגרייט א גאנצע רעדע מיט מייענע טענות צו איבערצייגן דעם שופט אז איך בין אן ערליכער מענטש, און די רענטל פירמע האט מיר אפגעארט אז די קאר האט אינשורענס. דאס איז געווען די השתדלות בדרך הטבע, אינאיינעם מיט די רוחניות'דיגע השתדלות: תשובה, תפילה, און צדקה.

א גאנצע באנדע לוייערס האבן פארטראטן די רענטל פירמע. פיר פיפציג חברה, פול מיט זעלבסטזיכערקייט. פלוצלינג האבן זיי ארויסגעשלעפט א דאקומענט וואס האט געוויזן א טראפיק פארלעצונג וואס איך האב געטאן, עפעס וואס איך האב בכלל נישט געדענקט און נישט געווען צוגעגרייט דערויף. איך האב אויסגעשריגן: "וואס רעדט איר?! עס איז נישט אמת!" אבער דער דאקומענט איז געווען ריכטיג. איך האב דעמאלטס באקומען א טיקעט, און איך האב דערפון אינגאנצן פארגעסן.

עס איז געווען גאר שווער. איך האב פארגעסן אלעס וואס איך האב געוואלט זאגן, אלע מייענע טענות און מיין שיינע רעדע וואס איך האב זיך אנגעגרייט. איך האב זיך געשטארקט גלייבנדיג אז אלעס איז לטובה, און ווען עס איז געקומען מיין רייע עדות צו זאגן, האב איך גערעדט פון הארץ, וואס עס איז מיר פונקט דעמאלטס איינגעפאלן. איך האב מסביר געווען מיין צד, איך האב זיך אנטשולדיגט פארן נישט האנדלען ריכטיג, אבער איך האב ארויסגעברענגט אז מען דארף נעמען אין באטראכט אז די רענטל פירמע האט געהאנדלט זייער אוממענטשליך און מיר פשוט פארנארט.

דערנאך האבן די לוייערס פון די פירמע צוריק באקומען דאס ווארט. זיי האבן געהאלטן הערליכע דרשות קעגן מיר, פיל מיט שקרים. אויב עס וואלט נישט געווען אנגעצויגן וואלט עס געווען לאכעדיג צו הערן ווי 'קרעטיוו' זיי זענען און וויפיל פאנטאזיעס זיי קענען אויסטראכטן...

זיי האבן געטענה'ט אז איך בין א ליגנער ווייל איך האב געזאגט אויף א אויפגעוויזענער פאקט אז עס איז נישט געשען. די מינוט וואס איינער ווערט געכאפט ביי א ליגנט אין געריכט, פארלירט ער דעם גאנצן צוטרוי, און לכאורה איז די זאך שוין פארלוירן. אלעס וואס איז זיי פארגעבליבן איז געווען צו אויפווייזן אז איך בין א ליגנער.

זיי האבן זיך היציג געטענה'ט צי דאס הייסט א ליגנט אדער נישט, און איך האב נישט געהאט וואס צו ענטפערן.

פלוצלינג איז געווארן שטיל; יעדער האט שוין געזאגט וואס ער האט געהאט צו זאגן. דער שופט רופט זיך אן: "איך האב אויסגעהערט אלע צדדים. איך זע אז דער נתבע האט תשובה געטאן, און ער זאגט דעם אמת."

דאס איז געווען א טאטאלע איבערראשונג! ביז יעצט איז דער שופט בכלל נישט געווען אויף מיין זייט, און וואס פלוצלינג רעדט ער פון תשובה!...

ווען איך האב געהערט די ווערטער, האב איך אנגעהויבן וויינען. איך האב געפילט אז דער באשעפער איז מיט מיר, און מיין קבלה נישט צו רעדן ביים דאווענען שטייט מיר ביי. פונקט ווי איך בין שטיל ביים דאווענען, אזוי פירט דער באשעפער די זאכן אז איך זאל שווייגן, און די ישועה וועט קומען פון זיך אליין.

ביים סוף פון די זיצונג האט דער שופט געהייסן אונטערשרייבן א "פשרה", וואו יעדער לאזט נאך פארן צווייטן. עס איז דא א חסרון אין אזא פסק, ווייל ביי א פשרה דארף דער שופט נישט מסביר זיין זיין באשלוס, און דערפאר קען מען עס נישט אפעלירן.

טראץ דעם האב איך אונטערגעשריבן די פשרה, נישט צוליב א געוויסער חשבון, נאר פשוט ווייל איך האב נישט געהאט קיין אנדערע עצה. דער שופט האט געמאלדן אז דער ענדגילטיגער פסק וועט אנקומען אין עטליכע חדשים ארום.

עס איז דורכגעגאנגען בלויז איין חודש, און דער לוינער רופט מיר אן מיט צוויי נייעסן, איינס גוט און איינס שלעכט. די גוטע - איך בין ארויס זכאי. די שלעכטע - די רענטל פירמע האט אריינגעגעבן אן אפעלאט קעגן דעם פסק אין געריכט.

עס האט אויסגעזען דראענד, אבער איך האב געוויסט אז דער באשעפער איז מיט מיר.

מען האט באשטימט א נייע זיצונג, און איך בין נאכאמאל געקומען מיט מיין אלטן לוינער. די לוינערס פון די פירמע האבן נאכאמאל אנגעהויבן מיט זייערע ליגענטס, אבער דאס מאל האט דער שופט איבערגעקוקט דעם פסק פון פריער און אנגעהויבן שרייען: "איר האט דאך אונטערגעשריבן א פשרה! נאך אזא פסק טאר מען נישט אפעלירן! דאס איז א בזיון פארן געריכט!"

און אזוי האט ער זיי געהייסן באצאלן אלע מיינע לעגאלע אויסגאבן און געפסק'נט אז זיי מוזן מיר צוריקצאלן אלע געלטער וואס איך האב שוין אויסגעגעבן. יעצט בין איך נישט נאר ארויס זכאי, נאר מען האט אויך באצאלט די פינף און זיבעציג טויזנט שקלים און די אנדערע הוצאות.

עס איז נישט געווען מיין שכל, און אויך נישט מיין לוינערס - וואס האט אפילו פארגעסן א וויכטיגע דאקומענט... עס איז געווען בלויז דער באשעפער אליין. איך האב זיך נאר אויף אים פארלאזט, און ער האט מיר געוויזן ווי גוט עס איז זיך צו פארלאזן אויף אים.

האט איר זוכה געווען צו זען א מעשה פון השגחה פרטית?
רופט אריין צו קו השגחה פרטית: 1-518-613-0140 דריקט 3 און דערנאך 0
אדער שיקט אן אימעיל צו די מערכת hashgachaprutis@gmail.com

בריון צו די מערכת

בסוד ישרים ועדה

צום חשוב'ן גליון "השגחה פרטית", שלום וברכה.

ערשטנס - א גרויסן "ישר כח". איך הער יעדן טאג אויס דעם "ביטחון יומי" שיעור, און עס גיבט מיר מורא'דיגע חזוק.

איך האב ברוך השם די זכיה צו לערנען אין כולל שוין צען יאר. לעצטנס האב איך אנגעהויבן פילן דעם שווערן יקות פון די טעגליכע הוצאות - עסן, מארגעדזש, רענט - די אויסגאבן זענען פשוט געווען פיל מער ווי די הכנסות. איך האב מיר אויסגערעדט פאר מיין חברותא איבער דעם שווערן, און ער האט מיר דערציילט אז ס'האט זיך געעפנט א נייע כולל וואס צאלט טאפל וויפיל מיר באקומען יעצט. מיר האבן ביידע באשלאסן זיך פרובירן איינצושרייבן דארט.

איך האב מיר פארגענומען אז אויב מען נעמט מיר, וועל איך פראווען א "הושע בן בארי" סעודת הודאה אין א דינסטאג. למעשה האט עס אויסגעזען ווי ס'איז נישט גוגע, ווייל מיר זענען נישט אנגענומען געווארן.

איין טאג זאגט מיר מיין חברותא: "לאמיר זיך אביסל שטארקן אין אמונה ובטחון. לאמיר ביידע אנהויבן אויסהערן דעם 'קו השגחה פרטית' - די טעגליכע חזוק שיעורים. מיר וועלן זיך אונטערגעמען דאס צו הערן פאר פערציג טעג נאכאנאנד. דאס וועט אונז זיכער

העלפן."

איך האב געבעטן אז פרייטאג און שבת זאלן נישט אריינגיין אינעם חשבון, ווייל דאס זענען ביי מיר גאר פארנומענע טעג. מיין חברותא האט מסכים געווען, אבער ער האט אויסגערעכנט אז אן דעם וועט די פערציג טעג דויערן בערך צוויי חדשים. ווען מיר האבן געקוקט אינעם לוח, האבן מיר געזען אז דער טאג פון ענדיגן די קבלה וועט אויספאלן פונקט דינסטאג בשלח.

איך האב געזען דא א געוואלדיגע השגחה פרטית, סיי מיט דעם וואס מיר האבן זיך אונטערגענומען די קבלה און סיי מיט'ן דאטום פונעם סיום, וואס איז באקאנט אלס א גאר מסוגל'דיגע צייט פאר פרנסה. יעדן טאג האבן מיר זיך דערמאנט איינער דעם צווייטן, און מיר האבן נישט פארפעלט קיין איין טאג פון אויסהערן דעם קו דעם לעצטן דאנערשטאג פון אונזער קבלה. האבן מיר באקומען די בשורה אז מיר זענען אנגענומען געווארן אינעם נייעם כולל! פלוצלינג האב איך זיך דערמאנט אז איך האב דאך זיך פארגענומען צו מאכן א סעודה אום א דינסטאג - און אט פאלט עס אויס פונקט אום דינסטאג פרשת בשלח!

שמואל שטערן, בני ברק

צווישן צוויי וועלטן

ישראל קארליבאך דערציילט:

איין טאג ווען איך האב געוואלט העלפן מיין מאמע און דערפרייען מיין צוויי קליינע שוועסטערס, האב איך זיי ארויסגענומען עפעס קויפן.

די קליינע איז געזעצן איינגעשפארט אין קערידזש און די צווייטע, די גרעסערע, איז געגאנגען נעבן מיר. מיר האבן געשמאק פארברענגט און זיך ארוםגעשפילט מיט ווערטער.

פלוצלונג, איך ווייס נישט פארוואס, האט מיין צוויי עריגע באשטימט אראפצוגיין אויפן ערשטע סעקונדע האב איך נישט געכאפט וואו זי גייט, פארוואס זי לאזט אפ די קערידזש, און ווען איך האב פארשטאנען צו וואו זי אנטלויפט איז געווען...

א סעקונדע פאר א פאס איז אריבערגעפארן! די סעקונדע איז געווען אויסטערליש שרעקעדיג און היסטעריש. לויפן? אבער א פאס קומט! נישט לויפן! כאפן? אבער זי איז מיין שוועסטער. און זי איז אין א גרויס געפאר!

איך די סעקונדע האט דער באשעפער וועלכער פירט די וועלט מיט א פונקטליכקייט, צוגעשיקט מיין גרויסע שוועסטער אויף די צווייטע זייט שאסיי, זי האט געזען אונזער קליין שוועסטער'ל לויפן, און זייענדיג אויפן צווייטן זייט איז זי געווען גענוג נאנט איר צו קענען אנכאפן די האנט און ארויפשלעפן אויפן טרעפל איידער דער פאס פליעט אריבער.

ווען די שאסיי איז געווען ליידיג בין איך אריבער צו איר זייט און ביידע האבן מיר באוואונדערט די השגחה פרטית וואס האט איר צוגעפירט פונקט אין די פאסיגע מינוט צו שטיין פון צווייטן זייט שאסיי און אזוי ארום פארמיידן דעם אומגליק וואס האט געקענט פאסירן חס ושלום.

א סעקונדע צום גארביטש

חיים און פון מוזיעין עילית דערציילט:

מיין שוועסטער איז אמאל ארויס אין גאס און אויפן וועג האט איר זיך פארלוירן עפעס וויכטיג.

זי איז אהיימגעקומען זייער פארלוירן... איך האב שטארק רחמנות באקומען אויף איר און דעריבער זיך אנגעטראגן איר צו העלפן זוכן דאס וואס זי האט פארלוירן.

אינאיינעם זענען מיר ארויס אויפזוכן די ארטיקל.

"איך מיין אז עס דארף זיין אויף די גאס, האט זי געוויזן אויף די גאס וואו זי איז פריער אריבער. איך האב געשפרייט מיט גרויסע טריט אהין. אנקומענדיג צו די גאס וואס זי האט געקלערט אז דארט האט זיך איר עס פארלוירן, טרעפן מיר זיך אן מיטן מיסט קערער. און ער... זעענדיג ווי אונזערע אויגן זענען געוואנדן צו די

פלאך, שטעקט אונז אויס דאס פארלויפנע ארטיקל. "דאס זוכט איר?" פרעגט ער אונז. ווען מיר קומען נישט אין די מינוט וואלט עס געלאנדעט אין מיסט קאסטן. דען דער מיסט קערער קען נישט און וויל נישט היטן אלעס וואס ער טרעפט אין גאס... דער גוטער באשעפער האט אונז צוגעשיקט אין די פאסיגע מינוט עס צו זוכן און טרעפן.

אדער א שמאטשיק. אדער... חס ושלום

דער בחור החשוב עמרם ראטמאן פון ביתר עילית דערציילט:

עס זענען דא מינוטן וואס לאזן א שרעקעדיגע איינדרוק, און אמאל קען דווקא די שרעקעדיגע מינוטן ארויפברענגען א גוטע געפיל. א געפיל פון ארוםגענומען מיט השגחה פרטית.

דאס האט פאסירט אין א פארנאכט ווען איך האב געגעסן מיין מאלצייט אין מיין צימער, און וועלנדיג בענטשן האב איך זיך אויפגעהויבן פון מיין פרוואטע צימער ברענגען מיין הוט וואס איז געלעגן אין קאך.

איך האב טרעפן איך מיין קליין שוועסטער'ל, קוים איין יאר אלט, און באמערק אז עפעס עסט זי פלייסיג. אוי וויי, דאס איז פארדעכטיג. זי אונטערשיידט נאכנישט צווישן עסן און שמוץ. "געב מיר וואס דו האסט אין מויל," האב איך געבעטן פון איר זי האט געשמיכטל אומפארשטענדליך... איך האב אריינגעשטעקט מיין האנט אין איר מויל, זי האט זיך געשטארקט איבער מיר און פארמאכט שטארק די גומען. וואס טוט מען?

מייער הענט האבן שוין אביסל געטרייטלט. זי זאל נאר נישט אראפשלינגען וואס זי האט אין מויל! איך קוק זיך ארום פארלוירן און אט באמערק איך איר שמאטשיק. איך האב עס אויסגעשטעקט צו איר ריכטונג, זי האט זיך געפרייט צו דעם און גערן אויסגעשפיגן וואס

האט געהאט אין מויל, וועלנדיג מאכן

פלאץ אין מויל פאר איר אזוי באלויפט

שמאטשיק.

וואס זי האט אויסגעשפיגן האט

מיר איבעראשט. עס איז געווען א

גרויסע געגנשטאנד וואס דער גוטער

באשעפער האט מיר צוגעשיקט די

לעצטע מינוט צו טרעפן און מיט די

שמאטשיק ארויסצובאקומען.

הידועות

טייערע קינדער!
גאר אסאך שיינע מעשיות קען מען הערן.
אין קו השגחה פרטית פאר קינדער:
0140-613-1518 דריקט 0/2

טייער קינד! האט איר א מעשה פון השגחה פרטית?

רופט אריין צו קו השגחה פרטית פאר קינדער:

0140-613-1518 דריקט 0/4 און פארצייל דיין מעשה.
און נעמט א חלק צו פארשפרייטן אמונה אין די גאנצע וועלט

א שליח פון הימל

פרק 4
פון 4

אין קורצן פון פריער:

קעגן די אויגן פון דעם טרעילער
שאפער - א גרויסער טראק קראכט
אריין אין די קאר פון פאמיליע גיבש, וואס פארקט אין זייט פון די הייזע:

לא קענט ווערן א משפיע!

מיט אייער השתתפות
פון \$36 א חודש פאר'ן גליון
"השגחה פרטית"
וואס פארשפרייט
אמונה אויף אלע עקן וועלט.

דער "משפיע" באקומט
צו זיך אינדערהיים
10 השגחה-פרטית
גליונות צו קענען
פארשפרייטן אמונה
צווישן אידן!

א באזונדערע שליח
וועט בעז"ה ארויפגיין
צום ציון פון
**בעל
"חובות
הלבבות"**
אין צפת,
און מתפלל זיין פאר אייך.

רבי שלומק'ה זוועהילער
האט געזאגט:
"אז מען טוט אין השגחה פרטית
זעט מען השגחה פרטית"

רופט יעצט און הייבט אן
משפיע זיין אמונה און בטחון
פאר אידישע קינדער!

רופט: 3293-308-585

בהמלצת רבנים קען מען צאלן מיט מעות מעשר

דאס האט נישט חשש שמוות לגניזה מען דארף נזהר
זיין בקדושת הגליון עס זאל נישט צוקומען צו קיין
ביון אזוי ווי מען איז זיך נוהג מיט תשמישי קדושה

דא, און ער איז אפילו פאר מיר. איך
בין געווארן זייער אנגעצויגן.

איך האב געטראכט, "וואס וועט
זיין וועט זיין." איך האב געטראכט,
"אויב ס'וועט גיין ווי ס'דארף צו גיין
נארמאלערהייט, וועל איך נאך האבן
א ריזיגע שורה סיי פאר טשעק-אין,
וואו זיי פרעגן אלע שאלות, און
נאכדעם דארף מען גיין נאך א גאנצע
שורה פאר די גרעניצן. אבער," האב
איך געטראכט זייענדיג געשטארקט
פון די נאכאנאנדע איינשפריצן פון
אמונה ובטחון, "עס איז דא איין
באשעפער וואס פירט אלעס, און
אויב ער וויל, וועל איך עס מאכן!"

איך האב אויסגעווארט די גאנצע
שורה, און ס'איז שוין ממש געווען
ווייניגער ווי א שעה צו די פלייט,
און איך האב שוין געהאט געדארפט
זיין ביי די געיס... ס'איז ממש נישט
געווען בדרך הטבע אז איך זאל עס
מאכן.

די רגע איך האב אדורכגעגאנגען
די סעקיוויטי און איך האב יעצט
אנגעהויבן גיין צו די שורה צו די
בארדינג, קומט צו איינער פון די
ארבעטער דארט און עפנט אויף אין
פראנט פון מיר די שטריק, אזוי אז פון
מיר און ווייטער וועט יעדער קומען
אויף א צווייטע פלאץ אריינגיין צו
די בארדינג. איך בין געווארן פון די
לעצטע אין די שורה צו די ערשטע
אין די שורה!

און די גוי וואס איז מיר נאכגעקומען,
ער איז געווען אין בעק פון מיר, ער
געבט זיך א רוף אן, "Somebody is
looking after you", אזויווי "איינער
קוקט דיך נאך, איינער מאכט זיכער,
ער נעמט קעיר פון דיר". האב איך
אים געזאגט, "יא, דו ווייסט גוט, דער
באשעפער האט מיר אינזיך!"

זאגט דער גוי: "ס'איז שוין צו הערן."
ס'האט געמאכט א געוואלדיגער
קידוש השם.

**עפעס א מעסעדזש וואס דו קענסט
איבערגעבן פאר אזעלכע וואס קלערן
צו זיי זאלן עס אויך פארשפרייטן?**

ס'ממש א גרויסע זכות צו מערער זיין
מענטשן צו טראכטן די גאנצע צייט
אז ס'איז נישטא קיין שלעכטע זאכן,
אז דער באשעפער פירט אלעס, און
ס'ברענגט א גאנצע שינוי לטובה אין
די גאנצע טאג, די גאנצע לעבן.

**אין וועלכע שטאט פארשפרייט איך
עס?**

אין בארא פארק. אבער יעצט אין די
זומער, איינגטליך יעצט רעדנדיג,
גיי איך עס פארשפרייטן אין די
מאונטענס.

**וואס האט איך געברענגט עס צו ווילן
פארשפרייטן?**

איך האב געזען די גליון, און איך בין
געווארן מורא'דיג נתפעל געווארן.

**און וואס איך צוריקגעהערט פון
מענטשן?**

ווען מ'האט געזען די גליון, האט מען
געזאגט אז ס'איז א הערליכע גליון.
ס'האט פאר די קינדער, און די אלע
מיני חלקים, ווי יעדער זאל קענען
הנאה האבן און זיך מחזק זיין.

**איז דא עפעס א טויש אין דיין לעבן
וואס דו קענסט אנווייזן אז עס איז
געשען דורך די גליון?**

איך בין געווען אין ארץ ישראל דעם
ווינטער, און ס'איז געווען אנגעצויגן
גלייך פאר די מלחמה, און ס'איז
געווען מורא'דיגע אנגעשטאפטע
פלייטס מיט מענטשן וואס זענען
געווען אויפ'ן וועג ארויס.

בקיצור, איך בין ארויסגעפארן בערך
דריי שעה, פאר די פלייט, איך האב
געטראכט אז דריי שעה איז גענוג
צייט צו אנקומען פון ירושלים. איך
בין למעשה שטעקן געבליבן אין
טרעפיק קודם אין ירושלים אליין,
און ביז איך בין ארויסגעפארן האט
גענומען אזא גוטע פערציג מינוט.
איך האב געהאלטן צוויי שעה און
צוואנציג מינוט פאר די פלייט. איך
בין אנגעקומען נישט צופיל מער ווי
א שעה און א האלב, א שעה פופציג
מינוט, צו די עירפארט, און ס'איז
געווען צוויי ריזיגע שורות, איינס
פאר טשעק-אין, און איינס פאר די
פאפירן.

איך האב געפרעגט א גוי אין די זייט
פון מיר צו וואו ער פארט און ווען
ער פארט, האפנדיג אז איך טרעף דא
נאך איינעם פון מיין פלייט, אפשר
וועל איך עס נאך מאכן. ער זאגט מיר
אז זיין פלייט איז דריי, און מיינס איז
געווען איינס דרייסיג. ער איז שוין

אויב האט איר סיי וועלכע הערות

לאזט איבער א הודעה: 0140-613-518-1 דריקט 9/9 אדער שיקט א אימעיל צו די מערכת
hashgachaprutis@gmail.com